

rijen.

Fol. 189r.

(Met deze brief van 8 juli is de Elisabeth Dorothea vertrokken samen met de pantjalang Verplichting die was teruggekeerd. Het eerste schip moet de in voorraad zijnde peper mee terugnemen en zoveel mogelijk tin. Bovendien dient het de geredde opvarenden van de Lindenhof die niet meer met de pantjalang mee konden, naar Batavia terug te brengen. Maar in plaats van de Vrouwe Elisabeth Dorothea kwam de Verplichting terug met de brief van de residenten van 10 september, waarin zij berichten dat er wel 900 pikol zwarte en 21 pikol witte peper in voorraad was, maar dat de koning pertinent weigerde gecommiteerden voor de verscheping te sturen. [fol. 190] Als motief voerde hij aan dat de Rotterdam, die conform geheim besluit van 21 februari 1766 in straat Bangka patrouilleerde, één van zijn schepen had aangehouden die, naar zijn zeggen voorzien van een pas, met tin van Bangka naar Palembang op weg was. De scheepsleiding van de Rotterdam verklaarde echter dat dit vaartuig geen pas had, nabij een Zweeds schip, waarmee het waarschijnlijk smokkelhandel dreef, in beslag was genomen en volgens een Chinees op dat schip aan hem toebehoorde. Daar de Hoge Regering zich steeds meer aan het gedrag van de koning ging ergeren, is het bestuur in een brief van 10 oktober 1766, die wederom met de pantjalang Verplichting naar Palembang werd gezonden, bevolen deze categorisch te vragen of hij de contracten wil naleven en in aanwezigheid van de koning, de kroonprins en nog een kwaadgezind hoveling mee te delen dat zij als de oorzaak van het kwaad worden beschouwd. Men zal afhankelijk van het antwoord maatregelen nemen. [fol. 191] Bovendien moet de genoemde peper, of er nu gecommiteerden van de koning komen of niet, in de Vrouwe Elisabeth Dorothea geladen worden, die daarmee zo snel mogelijk naar Batavia moet komen.

DJAMBI

Uit Djambi kwam de bark Arend terug met een brief van 15 mei 1766 en met de verleden jaar al ontslagen resident Ajax Fredrik van Solms, die zou repatriëren. Maar op 11 augustus is hem toegestaan om wegens slechte gezondheid met opgeschorte gagie te Batavia te blijven totdat hij weer dienst kan vervullen.

SIAM EN CHIHHA

Over Siam valt niets te melden en voor China wordt verwezen naar de aparte brief aan de Gecommiteerden voor de Directe Vaart daarheen.

JAPAN

Naar Japan vertrokken op de gebruikelijke tijd met een brief van 21 juni 1766 de Landskroon en Burch met koopwaar, levensmiddelen, benodigdheden enz. t.w.v. f 341.182. [fol. 192]

MALAKKA

In juli vertrok de Liefde naar Malakka met brieven van 14 en 25 juni 1766 en een lading t.w.v. f 152.498, waarbij f 9600,- aan Spaanse realen. In de generale missive van 8 april 1766 werd bericht wat er werd gedaan met 68 kisten opium die van twee Engelse scheepjes waren geconfisqueerd. Uit de geheime resoluties van 21 januari en 4 februari 1766 blijkt waarom de opbrengst van de opium bij openbare verkoop van rsd 46.404 voorlopig in kas is gehouden. Zoals verwacht kwamen er spoedig met een particulier Engels scheepje twee brieven van Robert Clive en raad te Calcutta beide van 6 januari 1766 met klachten over de inbeslagneming in Malakka van die opium. [fol. 193] Zij verzochten om de schade van ropia 103.017 direct aan de eigenaren te vergoeden verhoogd met 9 % rente per jaar. Na rijp beraad is conform de geheime resolutie van 9 juni 1766 op 14 juni aan de Engelsen in Calcutta geschreven dat er goed nota is genomen van verscheidene onbetamelijkheden in hun brieven. Die blijken uit de meegezonden kopieën. Overigens is gepast en vriendelijk